Standard usług szkoleniowych
w ramach Działania 18.1: Gotowość cywilna w miejscu pracy

Każda ścieżka wsparcia dla pojedynczego uczestnika musi prowadzić do nabycia i rozwijania co najmniej dwóch umiejętności przekrojowych: co najmniej jednej umiejętności z dziedziny cyberbezpieczeństwa oraz co najmniej jednej umiejętności z dziedziny gotowości cywilnej albo z zakresu technologii podwójnego zastosowania (zgodnie z kryterium specyficznym dostępu nr 3).

Zgodnie z kryterium specyficznym dostępu nr 10, Wnioskodawca zobowiązany jest do dostosowania programu szkolenia do grupy odbiorców wsparcia, zgodnie z odpowiednim programem szkolenia określonym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 162), zwanym dalej rozporządzeniem.

W przypadku gdy uczestnik szkolenia należy jednocześnie do więcej niż jednej kategorii odbiorców szkoleń, Wnioskodawca zobowiązany jest do dostosowania programu szkolenia do grupy odbiorców wsparcia, z uwzględnieniem zasad przyporządkowania uczestników do poszczególnych programów szkoleń oraz wyłączeń określonych w § 6–9 rozporządzenia.

Opracowany załącznik zawiera wytyczne dotyczące organizacji szkoleń, w tym wymagania wobec kadry szkoleniowej oraz zakresy tematyczne, które powinny znaleźć się w programach, aby zapewnić uczestnikom nabycie niezbędnych kompetencji. Dokument określa również kluczowe umiejętności przekrojowe (zdefiniowane w Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030), jakie muszą nabyć uczestnicy w dziedzinie gotowości cywilnej, cyberbezpieczeństwa oraz technologii podwójnego zastosowania.

1. GOTOWOŚĆ CYWILNA

1.1 Umiejętności przekrojowe z dziedziny gotowości cywilnej

Umiejętności przekrojowe z dziedziny gotowości cywilnej to w szczególności:

- **obywatelskie:** umiejętność reagowania w sytuacjach kryzysowych, umiejętność odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym;
- **w zakresie myślenia krytycznego i kompleksowego rozwiązywania problemów** – np. umiejętność podejmowania decyzji, również pod presją czasu, umiejętność planowania, przewidywania, krytyczna ocena treści publikowanych w internecie i mediach społecznościowych, rozpoznawanie dezinformacji, manipulacji, deepfake'ów i prób wyłudzenia informacji;
- **w zakresie pracy zespołowej:** umiejętność koordynacji działań podczas sytuacji kryzysowych, współdziałania z innymi służbami i instytucjami oraz przestrzegania procedur;
- **zdolność adaptacji do nowych warunków** – np. umiejętność podejmowania decyzji w warunkach niepewności i ograniczonej dostępności informacji, umiejętność reagowania na nieprzewidziane zdarzenia, umiejętność sprawnego odnajdywania się w nowych sytuacjach i rolach;
- **przywódcze:** umiejętność planowania i organizacji działań zespołu w czasie kryzysu, delegowania zadań oraz podejmowania decyzji na podstawie analizy zagrożeń.

1.2 Szkolenia dla kadry w urzędach, jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego i organach jednostek pomocniczych gmin (załącznik nr 5 rozporządzenia)

Celem szkolenia jest przygotowanie kadry w urzędach obsługujących organy ochrony ludności oraz w innych urzędach, jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego i organach jednostek pomocniczych gminy do efektywnej realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.

Zakres tematyczny szkoleń:

1. uwarunkowania ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce, w tym zagrożenia społeczności lokalnej i zapewnianie ciągłości działania;
2. urząd w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej – rola, funkcje, zadania i sposoby ich realizacji;
3. funkcjonowanie urzędu w stanach nadzwyczajnych oraz w czasie wojny;
4. przygotowanie i planowanie w ochronie ludności i obronie cywilnej, w tym planowanie ciągłości działania;
5. współpraca, wsparcie i współdziałanie w ochronie ludności i obronie cywilnej;
6. wykrywanie zagrożeń, powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie. Komunikacja kryzysowa i komunikacja ryzyka;
7. działania pomocowe w warunkach obrony cywilnej;

8. ewakuacja oraz środki indywidualnej i zbiorowej ochrony.

FORMA ORGANIZACJI SZKOLENIA

- Szkolenie obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne, z przewagą zajęć praktycznych.
- Maksymalna ilość uczestników w grupie to 20 osób.
- Szkolenie obejmuje co najmniej 18 jednostek dydaktycznych, w tym co najmniej 12 jednostek dydaktycznych realizowanych w trybie stacjonarnym (z bezpośrednim, fizycznym kontaktem z osobą prowadzącą zajęcia dydaktyczne).
- Jedna jednostka dydaktyczna oznacza 45 minut szkolenia.

1.3 Szkolenia dla przedsiębiorców i innych pracodawców niebędących JST: (załącznik nr 8 rozporządzenia)

Celem szkolenia jest przygotowanie przedsiębiorców i innych pracodawców niebędących JST do efektywnej realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.

Zakres tematyczny szkoleń:

1. uwarunkowania prawne ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce i społeczności lokalnej;
2. umiejscowienie w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej – rola, funkcje, zadania i sposoby ich realizacji;
3. funkcjonowanie w stanach nadzwyczajnych oraz w czasie wojny;
4. ratownictwo, pomoc humanitarna i inne działania pomocowe;
5. przygotowanie i planowanie w ochronie ludności i obronie cywilnej, w tym ochrona infrastruktury krytycznej oraz planowanie ciągłości działania;
6. współpraca, wsparcie i współdziałanie w ochronie ludności i obronie cywilnej;
7. wykrywanie zagrożeń, powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie. Komunikacja kryzysowa i komunikacja ryzyka;
8. działania pomocowe w ramach obrony cywilnej;
9. pierwsza pomoc;
10. ewakuacja ludzi, zwierząt i mienia oraz środki indywidualnej i zbiorowej ochrony.

FORMA ORGANIZACJI SZKOLENIA

- Szkolenie obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne z przewagą zajęć praktycznych.
- Maksymalna ilość uczestników w grupie to 20 osób.
- Szkolenie obejmuje co najmniej 8 jednostek dydaktycznych, w tym co najmniej 6 jednostek dydaktycznych realizowanych w trybie stacjonarnym (z bezpośrednim, fizycznym kontaktem z osobą prowadzącą zajęcia dydaktyczne).
- Jedna jednostka dydaktyczna oznacza 45 minut szkolenia.

2. CYBERBEZPIECZEŃSTWO

2.1 Umiejętności przekrojowe z dziedziny cyberbezpieczeństwa

Umiejętności przekrojowe z dziedziny cyberbezpieczeństwa to w szczególności:

- **cyfrowe:** bezpieczeństwo cyfrowe (komfort cyfrowy i kompetencje związane z cyberbezpieczeństwem), bezpieczne korzystanie z informacji i danych;
- **w zakresie myślenia krytycznego i kompleksowego rozwiązywania problemów:** krytyczna ocena treści publikowanych w internecie, rozpoznawanie dezinformacji, manipulacji, deepfake'ów i prób wyłudzenia informacji.

2.2 Szkolenia dla wszystkich grup odbiorców

Celem szkolenia jest wyposażenie uczestników w praktyczne kompetencje cyfrowe niezbędne do ochrony tożsamości i danych przed atakami (phishing, ransomware), zapobiegania wyciekom danych oraz przeciwdziałania dezinformacji.

Zakres tematyczny szkoleń obejmuje m.in.:

1) podstawowe zasady higieny cyfrowej, w tym: bezpieczne logowanie do serwisów i aplikacji, metody weryfikacji tożsamości użytkownika, bezpieczeństwo cyfrowej tożsamości,
2) bezpieczne dokumenty biurowe,
3) bezpieczne korzystanie z poczty elektronicznej,
4) ochrona i szyfrowanie danych,
5) przegląd najczęstszych zagrożeń i socjotechnik: Wyłudzenia i oszustwa: phishing (fałszywe maile), ransomware (złośliwe oprogramowanie blokujące komputer), deepfake (podrobiony głos/wideo), oszustwa SMS-owe. Skala zagrożeń dla obywateli, firm i urzędów. Szybka reakcja na incydent i minimalizowanie skutków wycieku.
6) sprzęt prywatny a sprzęt służbowy w kontekście bezpieczeństwa i wycieku danych,
7) ochrona danych osobowych (RODO w praktyce) - przegląd aktualnych zagrożeń oraz metody zmniejszenia ryzyka wycieku danych,
8) walka z dezinformacją i fake newsami. Rozpoznawanie i reagowanie oraz weryfikacja (fact-checking).

FORMA ORGANIZACJI SZKOLENIA

- Szkolenie obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne.
- Maksymalna ilość uczestników w grupie to 20 osób.
- Szkolenie obejmuje co najmniej 8 jednostek dydaktycznych. Jedna jednostka dydaktyczna oznacza 45 minut szkolenia.

3. TECHNOLOGIA PODWÓJNEGO ZASTOSOWANIA

3.1 Umiejętności przekrojowe z zakresu technologii podwójnego zastosowania

Umiejętności przekrojowe z zakresu technologii podwójnego zastosowania to w szczególności:

- **zdolność adaptacji do nowych warunków:** umiejętność sprawnego odnajdywania się w nowych sytuacjach i rolach, reagowania na nieprzewidziane zdarzenia oraz podejmowania decyzji w warunkach ograniczonej dostępności informacji.
- **kreatywność i innowacyjność:** umiejętność przekształcenia technologii cywilnej (np. dronów, systemów łączności, zasilania) na technologię podwójnego zastosowania w sytuacjach kryzysowych.
- **obywatelskie:** umiejętność udzielania pierwszej pomocy do czasu przybycia służb ratunkowych.

3.2 Szkolenia dla wszystkich grup odbiorców

Celem szkolenia jest nabycie przez pracowników praktycznych umiejętności obsługi sprzętu i rozwiązań, które na co dzień wspierają funkcjonowanie podmiotów, a w sytuacjach kryzysowych stanowią kluczowy zasób systemu ochrony ludności.

Zakres tematyczny szkoleń obejmuje m.in.:

1) utrzymanie łączności awaryjnej i przeciwdziałanie dezinformacji,
2) zaawansowana pierwsza pomoc i ewakuacja medyczna,
3) operowanie technologiami wspierającymi ocenę sytuacji (np. bezzałogowe statki powietrzne, systemy zasilania rezerwowego),
4) zarządzanie ciągłością działania i organizacja procesów logistycznych w sytuacjach zagrożenia.

FORMA ORGANIZACJI SZKOLENIA

- Szkolenie obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne.
- Maksymalna ilość uczestników w grupie to 20 osób.
- Szkolenie obejmuje co najmniej 12 jednostek dydaktycznych. Jedna jednostka dydaktyczna oznacza 45 minut szkolenia.

4. OGÓLNE WYTYCZNE I WYMAGANIA.

Realizując wsparcie Wnioskodawca musi:

1. Dostosować program szkolenia, poziom jego zaawansowania, metody dydaktyczne oraz zakres ćwiczeń praktycznych do wyników diagnozy potrzeb uczestników, charakteru wykonywanych przez nich obowiązków oraz specyfiki działalności podmiotów objętych wsparciem.
2. Zapewnić, że uczestnicy wsparcia edukacyjnego uzyskają minimalną frekwencję 80% we wsparciu edukacyjnym, aby ich udział był kwalifikowalny w ramach projektu.
3. Zapewnić realizację szkolenia przez osoby posiadające udokumentowane adekwatne kwalifikacje (uprawnienia) oraz posiadające adekwatne doświadczenie dydaktyczne zdobyte w okresie ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku.
4. Wskazać w treści wniosku sposoby weryfikacji rozwinięcia i nabycia umiejętności przekrojowych oraz kompetencji i/lub kwalifikacji:
   - **w przypadku rozwinięcia i nabycia umiejętności przekrojowych** będzie weryfikowany poziom wiedzy i umiejętności przed i po zakończeniu wsparcia, np. poprzez pre-test lub post-test bądź inne narzędzie pozwalające potwierdzić osiągnięcie zakładanego efektu. Ponadto, osiągniecie zakładanych efektów każdorazowo musi być potwierdzone np. arkuszem obserwacji trenera/prowadzącego zajęcia lub innym dokumentem potwierdzającym rozwinięcie i nabycie umiejętności przekrojowych;
   - **w przypadku uzyskania kwalifikacji** należy przeprowadzić wymaganą walidację/certyfikację oraz wskazać dokument potwierdzający ich uzyskanie, właściwy dla danej formy kształcenia, np. świadectwo, certyfikat, dyplom lub inny dokument wydany w wyniku jej przeprowadzenia (zgodnie z załącznikiem nr 9 do Regulaminu wyboru projektów);
   - **w przypadku nabycia kompetencji** należy zweryfikować je w oparciu o 4-etapowy wzorzec nabywania kompetencji (Zakres, Wzorzec, Ocena, Porównanie) oraz wskazać narzędzia pomiaru, np. arkusze oceny kompetencji, testy oraz dokumenty potwierdzające ich nabycie (zgodnie z załącznikiem nr 9 do Regulaminu wyboru projektów).

Nabycie kwalifikacji lub kompetencji jest weryfikowane i potwierdzane zgodnie z zasadami wskazanymi w załączniku nr 2 „Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus” do Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027 (załącznik nr 9 do Regulaminu wyboru projektów).